

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Biró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyzet centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A jótékony fokozatok.

— június 19.

Martinique nagy oceáni szigetet tudvalevőleg elpusztította a láva, a föld gyomrának tüze. Valamikor a franciáké volt, azé a nemzeté, mely égő fáklyával jár elő már ötnegyed század óta a legfenségsőbb emberi előjogok kivívásáért, a legnemesebb eszmék megtestesítéséért. Mondom, csak volt az övé, mert ma már nincs többé. Ma már a sirvilágé! Ha földje még meg is van, alig fog akadni ember egyhamar, ki azt lakhatónak ismeri el és bátorkodni fog ép csontjait a biztos pusztulásnak a legiszonyosabb halál tudatában kitenni. 30000 ember pusztult el a szerencsétlen szigeten. A kik megmaradtak még szerencsétlenebbek. Egyikök apját, anyját, másikuk kenyérkeresőjét, avagy egyedüli reményét, fiát, lányát vesztette el.

A szerencsétlencen segíteni kell — az bizonyos. Emberi kötelesség! Pláne, ha a franciáké a birtok! Azoké, kik 1879-ben Szeged városunk újra felemeléséhez annyit tettek értünk. És ime a gondolatot tett követi.

A legnagyobb élő magyar költő gyönyörű szótát intéz hozzánk, magyarokhoz kik tőle tanultunk magyarul, kik őt bámúljuk dicsőítjük — őt — a költő királyt. Tudjuk, hogy az ő szava nem vész el a pusztában. Őt évvel ezelőtt menesz-

A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Bucsu.

Hogy elmentél, hogy itt hagytlál
Nem vádolkak soha érte.
Mit szivedből nekem adtlál:
Áldjon meg az Isten érte;
Ha nem kötött hozzám többé
Hú szerelmem: régi álom:
Mit bánom én akárhogy
Oszlik el a boldogságom!

Azt hittem, hogy esküvésed
Ideköt majd mindörökké,
Hogy a búban, az örömben,
El nem válunk — soha többé,
Hogyha majd az öröm elszáll
S reám hull a bánat árnya:
Te leszel az én lelkemnek
Örök vigasztalódása.

S ott voltál az első között,
A kik engem ide hagytak,
Martalékul kinzó, fájó,
Örök — nehéz búbanatnak...
— Ahány könnyet sirtam érted:
Annyi boldog napod legyen
Szegény asszony! — régi, régi,
Felejthetetlen szerelmem!
(Sárospatak.)

Zombori Andor.

tett kérő szavakat a lovagias magyar nemzethez egy felállítandó tüdőbeteg szanatórium dolgában és ime: rövid néhány hónap alatt száz-
ezrek gyültek össze a nemzet jótékonyági oltárára. Ma már ott diszeleg a főváros közelében ama palota, mely hivatalba leend száz-
ezrek betegek közül, amennyire lehet, az életnek visszaadni.

Jókai szavaira felbuzdul az egész ország, a nemzet jó szive megkönyörül a nyomorultakon — legyenek azok közülünk valók vagy idegenek. Tudja Isten, a magyar embernek olyan jó a szive, hogy inkább utolsó ingét is oda adja, csak hogy ne lásson maga előtt nyomorúságot, szenvedést. Pláne, ha franciáról van szó. — Mindez tehát rendben van. Modern jótékonyági elveknél fogva, rögtön össze is állnak a különféle bizottságok disz-, fő-, al-, másod- és helyettes-elnökökkel, jegyzőkkel, pénztárnokokkal, ellenőrökkel, háznagyokkal, titkárokkal, igazgatókkal, irnokokkal, díjnokokkal, fogalmazókkal, fő-, közép-, al- és legelső rendezőkkel stb. Mulatságokat rendeznek, jótékonyági bazárokat állítanak fel, hol 1000 koronáért osztogatnak hercegnők, grófnők, bárónők kézzoritást, bájos mosolyt, sőt — csókot is! És ezt mind csak azért, mert a nyomda festéke és betűje fogja a humánus akcióit megörökíteni, az illetők nevei újságokba kerülnek, a nagy közönség tudomást fog

A jászóvári premontrei kanonokrend a szabadságharc idején.

(Folytatás.)

Ezzel azonban még korántsem volt vége a forradalmi káptalannak. Richter rendkívül konsternálva volt már a hivatalos rendtagok összejövele óta. Ami pedig a gyűlés hangulatáról és határozatairól a fülébe jutott, mindaz félelemmel töltötte el és bosszantotta. Másrészt alkalmas pillanatra várt, midőn a távozandó rendtagok intézkedéseit egy tolvonással megsemmisítheti.

S ez idézte elő a tulajdonképeni bonyodalmat.

A gyűlés végén ugyanis — június 25-én — a perjel egy küldöttséggel járult a prépost elé, részint hogy a határozatokról értesítse, részint hogy a káptalan ünnepélyes berekesztésére meghívja. Richter megjelent ugyan, de tájékozódván a gyűlés eredményeiről, kijelenti, hogy a vele közölt határozatokba egyáltalán nem fog beleegyezni s mielőtt a szólásra jelentkezett tagokat kihallgatta volna, a gyűlést fölzlatta és távozott.

A káptalan dacol s a perjel elnöklése alatt folytonosan együtt marad. Fölíratot intéz a préposthoz, mely fölirat az előbbi gyűlés jegyzőkönyvének kiegészítő részeként szerepel. Észrevételeire új észrevételekkel felelnek. Készek annyi fizetéssel megelégedni,

szerezni az illetők jó szive, leike felől! Ha újságok nem volnának, talán nem is lehetne az ilyen akciót keresztül vinni! Ne áltassuk magunkat, sokan, százan, ezren bizony csak azért jótékonyak, mert . . . no de nem firtatom tovább! Csupán azt konstátalom hogy:

Először nem is adakozott senki egy árva fillért sem annak a szerencsétlenül járt szepes ófalvi orvosnak, ki a múlt hónapban embertársai typhus betegségén segítendő, életét kockáztatta, sőt azt el is vesztette. Családot hagyott hátra nyomorban, szegénységben. Ide írom nevét: Barna Bernát dr.-nak hitták.

Nagynehezen kuporgattak össze néhány koronát hivatal és hivatásbeli társai. A nagy publikum, ez a nemesen érző magyar publikum azonban semmit sem tett eddig szerencsétlen családjá érdekében.

Másodszor: Konstátalom továbbá, hogy egy boldogtalan családapát, kinek 5 lánya és gyógyíthatatlan májbetegsége van, abban, hogy bajának legalább enyhítése végett Karlsbadban tölthessen el néhány hetet, senki fia segíteni nem akarta, sőt akadt egy úr, ki egy rokonszenves szerkesztőség 2 koronányi segélyét azért küldte vissza a földöz nevére, mivel az illető szerencsétlen családapá magát megnevezni nem akarta.

Harmadszor: Konstátalom és velem együtt valószínűleg többen is konstátálják, hogy vannak édes

amennyit a birtokok jövedelme enged; csak a felelős bizottmány ellenőrzésével történjék s ha telik, a káptalan által megállapított összeget kapják.

„A kollegiumok reformálását — mondják — a káptalan nem mint fölteni méltóztatott, demokratikus, hanem a keresztényi szeretet és testvéri bizodalom alapjára fektette: az újjászületett haza törvényeihez és amennyiben a szerzetes élet viszonyai megengedik, a kor üdvös kívánataihoz alkalmazta, hogy így társulatunk magasztos rendeltetésének megfelelni annál inkább képessé tétetvén, ezáltal az egész nemzet bizodalomát továbbra is kiérdemelje.“

„Egyébiránt a káptalan jegyzőkönyvében kifejtett elveihez híven ragaszkodván, mindaddig, miglen ügyeit végképpen el nem intézendi, magát permanensnak nyilvánítja és ezennel kijelenti, hogy ha méltóságod a társulat megszilárdítására és jólétének biztosítására szolgáló intézkedéseket eltagadni nem méltóztatik: ezen igazságos ügy előmozdítását a minisztérium útján a közelebb tartandó nemzeti gyűlésen szorgalmazni lesz kénytelen.“

Richter ez iratot átvevén, kijelenti, hogy a központi választmány alakításába ugyan hajlandó beleegyezni, de a többi határozatokba, mivel azok által préposti jogait sértve látja, semmiképen sem fog beleegyezni. Sőt a perjelt, a házfőnököt és a konventi

magyar hazánkban szegény tanítók, szegény papok, szegény díjnokok, kiken segíteni kellene, de sajnos nem akad senki e háládatlan szerepre, ama egyszerű okból, mivel az ilyenek nevei nem tétetnek ki dicséző alakban az újságokba.

Sőt merem negyedszer azt is konstátálni, miszerint szegény, igen szegény földmivelők, parasztok vannak az ország minden vidékén, kik csak azért hagyják itt hazájukat, mivel ellenkező esetben éhen halnának. Nem hogy segítenék őket, hát inkább szorítják, üldözik, börtökre vadásznak a lelketlen uzsurások, kiket olyan Martinique-féle szigetekre kellett volna már régen száműzni! Hadd pusztultak volna bele az izzó láva és forró hamuba! Konstátalom ötdöször a többek között azt is, hogy Agh-Csernyő község templomára és iskolájára senki sem akar adakozni, azt mondják, hogy építenek maguk, ha szükségök van rá, ha pedig nincs pénz, lakják jól a tanító burgondi répával, a pap pedig a prédikációval. A falu népe ugyanis ott van kint Amerikában, hát minek a humanizmus tárogatója?

Konstátalom, hogy egyáltalában ott, ahol a jótékonyági ügy a nyilvánosság keretéből ki van zárva, semmiféle jó sziv meg nem indul, könyörületességet nem ismernek, a koldust kutyákkal kergettetik el, a szegény vándorlóra rápirítanak, az éhező gyermekeket

tagokat a gyűléstől eltöltvén, e parancsnak mindezek engedelmeskedtek és a gyűlést elhagyták.

Az elnöküktől és tekintélyesebb vezetőjüktől megfosztott tagok, nagyrészt tanárok, most új elnök választását sürgetik, ragaszkodván a káptalan azon határozatához, melynél fogva az egész ügy a minisztérium elé terjesztessék.

„A legfőbb fokra hágott elkésredés ezen percében is a magára hagyatott tanári kar a méltányosság terén maradni akarván, úgyszólván az örvény széléől, melybe már-már sodrandó volt, komoly elhatározottsággal visszatekintvén, Krausz László indítványára elhatározta miképpen egy küldöttség által Richter Alajos ömeltósága nem mint prépost és praelatus, de mint atya kéressék meg, hogy iránta bizodalommal viselő fiainak kereset s illetőleg kívánatát figyelembe venni és a káptalan határozataihoz megegyezésével járulni sziveskedjék.“ A Krausz vezetése alatti küldöttségnek sikerült kölcsönös fölvilágosítás által rábírní ömeltóságát a következő, saját keze aláírásával megerősített nyilatkozat ki-boocsátására:

„Az 1848. évi június hó 19-én és következő napjain tartott káptalan jegyzőkönyvében lefektetett elveket, melyekre a rend boldogításának, szilárdításának és a rendtagok között fönttartandó bizodalomnak alapsza-

meg nem mentik a társadalomnak! Igenis, megmentik a gyermeket, ha ennek csak természetes apja van; beadják a lelencházba — hadd nőjön fel, ahogy akar és tud! A nagy urak t. i. rendkívül restelik, ha ilyen természetes gyerekek szakadnak a nyakukba. Inkább egy hétig nem ferbliznek és a megsporolt összeget odaajándékozzák a — lelencházaknak, csak hogy ne molesztálják őket. Ebben áll azzata a humanismus ama árnyalata, melyet „jótékonyág”-nak neveznek.

A csorbai tóba befult egyszer két vezető, kik milliomosokat csónakáztattak meg a Tátra gyöngyének sík vízfelületén. Vajjon ki segített e két szerencsétlennek családján? Néhány uri ember egy pár koronát adakozott! Ezzel punktum! El volt intézve és felejtve a humanismus következő skálája.

Az eperjesi nagy tüzvész által károsultakon csak akkor kezdtek segíteni, midőn a sajtó emelte fel hatalmas szavát!

És ilyen száz meg ezer esetet említhetek úgy én, mint bármelyik felebarátom! És mindegyik eset bizonyítani fogja a melanholikus hang jogosultságát, melyet ez alkalommal használtam!

A martiniqueiek megérdemlik a jótékony akcióit, a franciák még inkább! Csak ez az átkozott sok mulatság maradna el ily ténykedések alkalmával. Hiszen a belépti jegyekből is szép összeg kerülne ki a beneficentia asztalára!

Dr. Klein Sámson.

— június 21.

A sátoraljauhelyi képviselőválasztás ellen beadott petíció végső aktsa e hó 22-én hétfőn kezdődik Budapesten a kir. Kúria színe előtt. A bizonyítási eljárás terjedelmes anyagát ugyanis a Kúria ekkor veszi tárgyalás alá, amely hozzávéve még a választási elnök, a választást védő és a kérvényezők jogi képviselőjének előadásait, előreláthatólag a

bályai alapítandók, amennyiben azok a rend lételének lényegébe és az evangéliumba nem ütköznek, ezennel elfogadom és magamévá teszem. Kelt Jászón, 1848. jun. 26. R. A. s. k.“

Ugyane napon felelős bizottmányi tagokká a következők választottak meg: Elnök: Sloszárík Frigyes perjel. Tagok: Nyulászty Gáspár, Kaczvinszky Viktor, Répássy József, Soltész Imre, Csereser Ferenc, Hubesik Elek, Takó György és Góts Móríc.

A korszellem egész híven van visszatükrözve e forradalmi káptalan magatartásán és határozatain. Korlátotzi a hatalmat s osztozni benne a kormányzottnak — és emellett az egyén értékének, jogai és jóléte biztosításának érdeke azon elvek, melyek a forrongó külvilágból a monostorok falain keresztül is átszűrődtek. Szóval az alkotmányosság sok lényeges és életrevaló vívmánya veszi föl itt is a harcot a régi, az elavult világnézettel, hogy a kis világokat is a nagy világ képére formálja, vagy legalább formálni megkísérelje. És elvitázhatalan, hogy e lázas törekvések közepette, a káptalan tagjai az egyházas szellemtől, a vallási kötelek teljesítésének szükségességétől s a szerzetes kanonoki intézmény lényegétől egy hajszálnyira sem tájtottak. Ezekben megmaradván a rendi tradíciók által megszentelt régi alapokon, elkerülhették a káros kinövéseket, melyek a rend nyolcszázados létét meggingathatták volna. Ha az idők méhében veszély rejlett számukra, az csak rajtuk kívül

keddi és szerdai napot is igénybe fogja venni. Ugy hogy végleges ítéletet csak szerdára esetleg csütörtökre várhatunk. Ez alkalomból a fővárosba utaznak holnap a reggeli és délutáni vonatokkal id. Meczner Gyula vál. elnök, dr. Thuránszky Zoltán választástvédő, dr. Buza Barna és Biró Pál szerkesztők és több érdeklődő. Dr. Fried Lajos a kérvényezők jogi képviselője már ma utazott a fővárosba. Lapunk kedden este megjelenő száma távirati és express tudósítást közöl a tárgyalás első két napjának lefolyásáról és eredményéről.

Elvi jelentőségű határozat. Vármegyénkben az egyik körjegyzőség közsegei a körjegyző fizetését költségvetés keretében felemelték és szintén költségvetéseikben a körjegyző részére 320 korona évi fuvarátalányt szavaztak meg. A vármegye közgyűlése a körjegyzőség közsegeinek költségvetéseiből a jelzett hitelösszegeket törölte és utasította a körjegyzőséget, hogy mondott járandóságoknak a közsegek háztartásában leendő állandósítás érdekében előbb alkosson szervezési szabályrendeletet. A körjegyző- és jegyzőségének közsegei a vármegyének ezt a határozatát megfélebbítették a belügyminiszterhez, ki a f. évi apr. 2-án, 11,94/IV. sz. a. kelt intézvényében a vármegye határozatát helyben hagyja, — mert, ugymond a miniszteri határozat: a fizetéseket és személyi járandóságokat képező általányok nem a költségvetés útján, hanem szabályrendelettel állapítandók meg. Mindaddig tehát, míg az ily illetmények szabályrendeletbe felvéve nincsenek, a költségvetésben nem foglalhatnak helyet. — Amiért is szóban forgó szervezési szabályrendeletnek megfelelő módosítása iránt a vármegye alispánja haladék nélkül intézkedett.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

)(**Német Mihály szökése.** Mint annak idején említettük Német Mihály színnai közig. irnok szökése folytán a főispán a színnai szolgabíróságban vizsgálatot rendelt. A vizsgálat folyamán — mint értesülünk — a főispán Kossuth Elek főszolgabíró és Kálnásy Károlyt a központozó berendelt irnokot állásuktól felfüggesztette.

)(**A vármegyei Hivatalos Lap** ma megjelent 15. száma közli, egyebek közt,

létezhetett.

Richter préposti jogaiban nem hagyta magát sokáig feszélyezni. Várt, míg a kedélyek kissé lecsillapulnak. S mintha semmimem történt volna, október 24-re képviselői gyűlést hívott Jászóra.

Szándéka volt — mentegeti magát megnyitó beszédében — az országgyűlésből hazakerkezte után a tagokat összegyűjteni, tárgyalás alá veendő a pontokat, melyek a tartandó nemzeti zsinaton szönyegre kerülnek s melyek a rendet is közelebből érdeklik; szándéka azonban a hazánkra nehezedett vésznapok miatt kivihetetlen volt.

Inti a káptalan tagjait: „Tartsák mindenkor szemük előtt hivatásukat és rendeltetésüket; teljesítsék szigorú lelkiismeretességgel köteleseiket, távoztassák el mindazt, mi társulatunkra becsmérlést és gyalázatot hozhatna: mutassák meg tetteikkel, hogy az egyháznak engedelmes fiai, a hazának pedig hű polgárai; el ne térjenek soha azon ösvényről, mely kijelölve vagyon a hazáját szerető polgárnak, a papnak és a tanítónak. Ezekre, ha illendő figyelemmel lesznek, bátran bevárhatják a jövődő fejleményeit.“

Okulva a rendtagoknak — a juniusi káptalanban jelentkezett — korszelleraszült: igényein, sokban hajlott annak határozataihoz, főleg ami anyagi helyzetük rendezésére vonatkozott. Szakított a régi szokással, hogy a ruházatot természetben szolgáltatták ki; most minden tagnak megállapított

az erkölcstelen képes ábrázolatok közszemlére való kitételének eltűntését tárgyazó belügyminiszteri rendeletet, továbbá a Tokaj községben rendszeresített segédjegyzői és a színnai körjegyzői hivatalnál szervezett aljegyzői állások pályázati hirdetményeit. A pályázók folyamodásaikat a tokaji segédjegyzői állásért július hó 1-ső napjáig, a színnai aljegyzői állásért pedig július hó 2-áig nyújthatják be az illető járasok főszoigabiráihoz.

)(**Vármegyei címzetes őrmester.** Vármegyénk alispánja f. hó 20-án kelt rendelkezésével Sütő János vármegyei őrhajdút, ki szolgálatára a főpénztárhoz van beosztva és ottan úgy feddhetlenségének, mint megbízhatóságának már évek során kétségtelen tanujeleit adta, címzetes huszár-őrmesterré nevezte ki és feljogosította a vármegyei huszár-őrmester részére előirt formaruházatot és őrmesteri jelvények viselésére.

JEGYZETEK

a hétről.

Mily hálás és kellemes feladata volna az újságírásnak, ha a közélet eseményei közül csupán a vidám témákat választaná ki s dolgozná fel olyan formán, hogy mulassanak rajta s kellemesnek találván az írását, a közönség szeretetébe ragadna az újságíró. Mily felelősség nélküli s vidám foglalkozás volna ez a mi szereplésünk, ha csupa mosolygó történetet vehetnénk papírra s az élet árnyoldalait elfelednénk, s nem világitanánk a riasztó sötétségre. Kellemetlen igazságokat nem dörzsölnénk szeretett felebarátaink orrához, hanem mindenkinek kedvét keresve könnyű olvasmányt nyújtanánk a közönségnek.

Am a mi feladatunk nem ez. Sokkal szigorubb és sulyosabb. Nekünk — mint a jó orvosnak — rajta kell tartani a kezünket a társadalom ütérén és amint annak gyorsabb lükte-téből bajt konstatálunk, menten meg kell állapítanunk a diagnózist, konstatálni kell melyik szervezet beteg, ki okozta, mi okozta a bajt s — irunk kell a recipét — az újságot — mely sokszor igen keserű orvosságot rendel a betegnek.

Keserű orvosságot, nem édes málnaszörpöt. Kellemetlen orvosságot, melyet nem szívesen vesz be a beteg, ámbár attól kell várnia felgyógyulá-

évi tiszteletdíja lesz, még pedig a juniusi káptalanban kívánt kules szerint.

A növédek képzésére nézve szükségesnek véli a prépost, hogy mielőtt a hittudományok tanulásához fogódnak, szerezenek maguknak kellő jártasságot azon nyelvekben, melyek a miniszteri rendelet szerint az állami iskolákban taníthatni fognak; t. i. a német, görög és francia nyelvekben. Mire nézve az előbbi két nyelv tanítását Góts Mórícra bízta, a francia nyelvre pedig Kohaut Vencel maga vállalkozott.

A többiben meg minden a régi káptalanok módja szerint, ahol ő volt a vezető szellem. Atyai tanácsaiban a reformszövekről szólván, így folytatja: „Igaz ugyan, hogy korunk a reformnak, az átalakulásnak kora; ennek némi módon be kell állania még a szerzeteseknél is; de a szerzetesek átalakulásának nem szabad, nem is fog az erkölesiség és vallásosság kárára történni. Ha tehát mi is átalakulni kívánunk, átalakulásunk legyen olyan, mely minket ajánljon jobban a hazának, fűzzön összebb az egyházzal, melegebb rokonszenvet ébreszsen a kormánynál. Addig pedig, míg ez a törvény útján megtörténik, legyen életünk feddhetetlen, legyen alkalmas azon fogadalmakhoz, melyeket Isten és világ előtt tettünk; legyen olyan, hogy mindenestre, akármit rendel fölöttünk a végzés, találjunk pártfogást és alkalmazást.“¹⁾

¹⁾ 1848. okt. 24—25. kápt. jk. Richter-féle iratesomag, Lajstromozatlan.

sát. Olyik orvosságot minden héten egy evőkanállal be kell adni. Bizony ez unalmas feladat, de muszáj vele megbirkózni.

Igy kell beadnunk a zempléni közönségnek, majdnem minden héten egy adag keserű orvosságot a — kivándorlásról. Beteg a nemzet, már egyes részei feloszlásnak indultak. Konziliumot tartottak a beteg nemzet felett nemrégiben Miskolczon, konstatálták is a bajt s keresik rá az orvosságot. De még eddig meg nem találták. Pedig minden pere drága. A héten megint egy sulyos tünet ejtett bennünket aggodalomba. Zemplénavármegye közigazgatási bizottságának ülésén az alispáni jelentés azt konstatálta, hogy Zemplénavármegyéből a múlt hónapban 598 egyén ment ki Amerikába. Hát ez rettenetes betegség. Ilyen pusztítást a kolera sohasem vitt véghez.

És itt nem segít más, mint az operáció. *Ki kell vágni a nemzet testéből a romlott részeket, el kell távolítani a kivándorlási ügynököket, akiknek ádáz munkája az a borzasztó pusztulás. Itt élnek közöttünk az emberkereskedők. A felvidéki városokban, Kassán is, másutt is. Mire való a rendőrség, ha nem arra, hogy az ilyen elemeket kinyomozza és ártalmatlanná tegye. Kutasson utánok minden város rendőrsége. Rájuk fog-nak találni bizonyára. S ha el fogták őket, akkor a kivándorlás kérdése már részben meg van oldva.*

Tőled pedig, tisztelt közönség, ez alkalommal is bocsanatot kérek, hogy megint beadtam a keserű kivándorlási pilulát, kellemes ízű croquis-szörpök s enyhítő hatású tréfacapsulák helyett.

Bizony, komolyan kell vennünk az életet, amely küzdelmes, fáradságos és olykor nagyon sivár. De a kötelességtudás mégis csak jóleső lelki megelégedést adhat. A zemplénavármegyei tanítók — gondolom — gyakran élvezhetik ezt a megelégedést, ha küzdve a magyarság legerősebb harcossai gyanánt, látják a munkájuk eredményét. A legszebb eredményt, amit elérni lehet, magyar lelkületű fiakat nevelni a hazának. De szép is ez az erkölesi elismerés, hát még ha az anyagi javadalmazás is hozzájárulna olyan mértékben, amint e derék urak megérdemlik.

A kassai egyházban nagy visszatevészt szül e káptalan lefolyásának a hire. Stockinger, Szalánczy, Kaczvinszky stb. a káptalan egybehívásának és a felügyelő bizottmány befolyásának elfogadott elvére helyezkedvén, megmaradnak ellenzéknek s október 28-án fölratot intéznek a préposthoz, melyben a mult napokban tartott gyűlést törvénytelennek és az ebben történt bárminemű intézkedéseket érvénytelennek nyilvánítják.²⁾

Kaczvinszky Viktor leveleivel szítja az ellenhatást a többi társakban is. A rozsnóiak ebből értesültek az újabb káptalanról és arról, hogy a kassaiak törvénytelennek jelentették azt ki. Kapják magukat, Hubesik Elek igazgatót arra akarják kényszeríteni, hogy a juniusi jegyzőkönyv szellemében házi értekezletet tartson, azon elnököljön s fejezzék ki tiltakozásukat. Az igazgató azzal hártja el a kellemetlen tisztelet, hogy nem teljesítheti kívánságukat, mert a juniusi káptalan érvénye az országgyűléstől függ s még semmiféle megerősítést nem nyert. Ennek dacára november 3-án behatoltak lakásába, ott gyűlést tartottak és a házfőnöki hatáskört korlátozó határozatokat hoztak. Föl is jelenti őket a praelátusnak, hogy vagy erőlyes rendeleteivel legyen segélyére vagy ha ugytetszik, őt a gazdaságot illető felelősségtől fölmenteni kegyeskedjék.³⁾

(Vége köv.)

²⁾ Jászói h. lt. 1848. okt. 28. f. 154. nr. 73.
³⁾ 1848. nov. 4. f. 143. nr. 45.

Néhány nap múlva pedig megint a nyakunkon lesz egy esinos politikai kavarodás; döntés a sátoraljauhelyi petíció ügyében. De ne vágjunk elébe az eseményeknek, ezt a grandiozus témát hagyjuk talán a — jövő hétre.

HIREK.

Krónika.

— június 18.

Medárd napon eső esett
S im: a jóslat teljesül:
Esik immár tíz nap óta,
Esik rendületlenül.
Hol csepegve, hol zuhogva
Ahogy néki jól esik,
Am kitartón, nem lankadva
Esik . . . esik, hát esik . . .

Esik eső karikára,
Ette vón meg a fene!
Bizonytalán így tör sóhajba
Ujhely Mokány Bereije;
Mert ilyenkor az embernek
Káromkodni jól esik;
Hogyne! hiszen tíz nap óta
Esik, esik . . . hát esik . . .

Ha kimegyünk egy sétára
Mitse' sejtőn, esendesen,
Bizonyos, hogy eső szakad
A fejünkre rendszeren.
Hol szitálni, hol zuhogni
Az esőnél uri sikk,
S mondhatom, hogy érte módját:
Esik . . . esik, hát esik.

Még a rim is, hol jól esendül,
Hol féllábon sántikál,
A szerint, amint az eső
Hel megered, hol szitál . . .
Most is parázs záporosó
Rontja versem rímeit,
S nem találok más refrént, mint
Esik . . . esik . . . hát esik.

Mindenkinek árt az eső
Petíciónak nem árt!
Demokrata Buza-párttal
Telve látod — a „Royal“-t.
A kenyérért jajgatóknak
Lám „Royal“-ra is telik,
Innen van, hogy sir a felleg
Esik . . . esik . . . hát esik.

De ime künn újra zuhog
S unom is a rimeket,
Nem is keseritem többé
Olvasóm! a szivedet.
Kiderül még majd meglátod
Azt a csillagos Egít!
Am két héti egylőre
Esik . . . esik . . . hát esik . . .

Makama.

— június 19.

Makamát irni bajos dolog — ezt tudja sok — r ur is tudja — s ha ideje futja — makamát követ el — most meg krónikába — (pontos ríme, lába!) — töre fel. — r ur kemény legény — élete is regény — csip minden szava — de gyenge oldala — ha eszébe hozzák — hogy szép város Csaba, — s hogy szépek ott a lányok — de ritkák a házasságok. — E dolog bibéjét — ne tölem kérdjék — r ur tudja jobban — s sokkal okosabban — mondja el okát — és a fokát. — r dálnok ur — a fürtje hull — ám ne bántson mást azér' — ha igaz ügynek él — s ne tartsa számon kérjük — a mi fizetésünk. — Lám ön negyven fölött kap — ha jön új hónap — azért, hogy makamát — és krónikát, kövessen el — ügyvédje hatvanat — ugy tudjuk ad — ez egyre-másra — kétszáz koronáska. — Hitemre az egész — önnek kevés — ön többet érdemel — ön nemcsak énekel — hisz elvégre önnek — nagy folyamán az időnek — kifejlett tudása — egy más hivatásra — elvégre szép hivatás — ha valaki tíz évig jogász.

Szunyog.

Romantika.

— június 19.

Schedivil István fiatal pécsi építész, mivel menyasszonya szülei felbontották eljegyzését, fóbélte magát s meghalt.

Távirat.

Lesznek egyesek, akik nem fognak minden elmélkedés nélkül átfutni e napi híren s lelküket, a mindennapi élet rohanó eseményeitől érzéketlenné váltott lelket megfogják furdetni a meghatottság érzésének tisztító tüzén. Hiszen, lehet, hogy vannak még emberek, kik keresnek romantikát az élet forgatagban, a realis és anyagi ember-chaosz zagyvaságában, s akik megindult szívvel fognak elgondolkozni ismeretlenül is Schedivil István esetén.

Nem állítom, hogy hős volt. Nem mondom, hogy korunk haldokló romantizmusának megváltója, avagy vértanúja volt. Nem öntöm szavakba azt amit érzek, ha Schedivil István esetén elgondolkozom. De valami ihlet ragad magam felé, mintha dallamok fuvalatának üdvözítő ereje kapná meg lelkemet, beleviválna szívembe s megrezgetné bensőm: ha tettének indokait mérlegelem.

Ha dalba írják meg Schedivil esetét az a dal a szerelem epopeijája volna, a szerelemé, amely ma már oly közönséges, oly anyagias indokokból kellett szenvedély legfőbbnyire, hogy már megdaldolni sem érdemes. S ha akad még troubadur, ki énekelni mer róla: az a maga valóságában még bizonynyal nem ismeri.

Azért esik jól, ha szomorú, de vigasztaló példáját látjuk a költőktől megénekelt, igazi szerelemnek, ha martirt látunk meghalni érzelmeikért, mert az ő halála bizonyítja be nekünk, hogy az az érzelm nem váltott délibábbá, nem tűnt a semmisségbe, hogy van, hogy létezik, hogy él! Schedivil István szerelme — igazi nagyérezlem volt. S bizonynyal menyasszonya is könnyet fog ejteni sirrögére, hiszen nagyon megérdemli azt az, aki még ma is tud igazán szeretni.

—th.

— Személyi hír. Arnóthfalvy István ezredes ezredparancsnok honvédzászlóaljának megszűlése céljából tegnap este városunkba érkezett.

— Eljegyzés. Várbogytai Závody Elemér földbirtokos Závody Albin rózsahegy-i törvényszéki elnök fia e napokban jegyezte el Kassán Fűzy Ilonkát, néhai Fűzy Kálmán zempléni vármegyei volt tb. főjegyző és neje: Bernáth Ilona leányát.

— Temetés. Az őszinte kegyelet és tisztelt megatható nyilvánítása mellett ment végbe bernátfalvi Bernáth László temetése június hó 15-ikén Magyar-Jesztreben. A kiterjedt rokonságon kívül sokan jelentek meg vidékről is a megboldogult tisztelői, hogy lerójják iránta kegyeletük adóját s osztozzanak a vesztés család mély gyászában. A számos koszorúval borított koporsó felett a bodzás-ujlaki lelkész, Gyarmathy Sámuel mondott megatható imát, a gyászbeszédet pedig a helybeli lelkész, Kozma Antal tartotta, kiemelve az elhunyt 86 évre terjedt életéből lelkének nemes tulajdonait: rendíthetetlen hazafiságát, családjára és egyháza iránt való szeretetét. — Gyászadalokat a vidéki tanítókból s lelkészekből alakult énekkar zengedezett. — A megboldogult hült tetei a magyar-jesztrebi családi sírboltba helyeztetek el. — Legyen áldott a hű s nemes lélek emlékezte!

— Halálozás. Buza János sárospataki főiskolai tanárt súlyos csapás érte. Felesége Buza Jánosné, szül. Liszkay Terézia, példás életének 50-ik, boldog házasságának 27-ik évében elhunyt. Az elhunyt urinő, mint a sárospataki református nőegylet elnöke, általános jótékonyaságáról volt ismeretes és halálával nemcsak a családját borította fájdalmas gyászba, hanem Sárospatak és környékének lakosságát is. Temetése csütörtökön ment végbe általános részvét mellett.

— Orvos-gyógyszerész-egyesületek kirándulása. A Borsod—Miskolci Orsz. Gyógysz. Egyt. ma kirándulást rendez a diósgyőri vasgyárba, mely alkalomra vendégei lesznek a Zemplén-, Abauj-, Heves- és Szabolcs-megyei társaságok; ez alkalomból utaztak el ma reggel a Zemplén-vármegyei orvos-gyógyszerész-egylet részéről: Kincsesy Péter alelnök vezetése mellett: dr. Rosenbergné Bernát, dr. Fried Samu és dr. Davidovits Jenő orvosok, Kádár Gyula és Widder Gyula gyógyszerészek.

— Zongoravizsga. Molnárné-Dohnál Anna zongoratanárnő tanítványainak zongoravizsgálatát ez évi június hó 26-án délután 4 órakor, az állami elemi iskola I. B) leányoszt. tantermében a következő műsor mellett tartja meg: 1. Fr. Behr: Hóvirág — 4 kézre Dauscher Jolán és Margit. 2. Th. Oesten: Papillons — Téglássy Gabi. 3. Winter: Mazurke — Palásthy Tekla. 4. Humperdink: Janesi és Juliska — Thuránszky László. 5. Th. Oesten: Neuer Frühling — Perlstein Lujza. 6. St. Heller: Torantelle As-dur — Lichtschein Irén. 7. B. Godard: 2-ième Valse — Fried Piroska. 8. G. Mattei: Le Tourbillon — Hönsch Mariska. 9. I. Hubay: Seénes de Csárda — 4 kézre Székely Mária és tanárnője. 10. Ch. Magyar: Galopp milit — Kerekes Szilárd. 11. Ketterer: Baut en traën — Székely László. 12. A. Rubinstein: Tarantella — Schweizer Poldi. 13. Fr. hiszt: Carneval de Pest — Meczer Tibor. 14. Schubert-Heller: La truite — Fried Etelka. Kezdeté d. u. 4 órakor.

— Tanácsbírói értekezlet. A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye egyházi tanácsbírái június hó 19-ikén Bánócon, az esperesi hivatalban értekezletet tartottak, melyen megállapították azokat a vezér-elveket, melyek szerint a konvent által elrendelt egyházi adózás összeírása és kimutatása teljesítendő, az egyes egyházközségekben. A kellő gondosságot, nagy figyelmet és alapos körültekintést igénylő munka keresztülvitelére céljából mindenik jelenvolt lelkészre 4—5 gyülekezet egyházi adó összeírása bízott, azzal a hozzáadással, hogy e pontosan elkészített munkálatok folyó év július hó 10-ig az esperesi hivatalhoz beterjesztendők.

— Ezred-összpontosítás. A III. honvédkerület négy ezrede, a kassai 9., a miskolci 10., a munkácsi 11. és a szatmári 12-ik gyalogezred július hó 1-én Nyírvidékre ezred-összpontosításra megy. A miskolci 10. honvéd-gyalogezred, mely Arnóthfalvy István ezredparancsnok vezetése alatt az egész tisztikarral gyalog teszi meg az utat, június 30-án indul el Miskolcra és főhadiszállása Nyírbozdányban lesz. Csatlakozik hozzájuk a sátoraljauhelyi zászlóalj, amely a miskolci 10. ezred egyik zászlóalja.

— Előléptetések a m. á. vasutnál. Fischer Vencel főellenőr a III. rangfokozat 2-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 1-ső osztályába (3600 kor.-ról — 4000 kor.-ra), Petz Vilmos főmérnök a III. rangfokozat 3-ik osztályából ugyanazon rangfokozat 2-ik osztályába (3200 kor.-ról — 3600 kor.-ra) — léptek elő.

— Talált pénz prés Bekecs község tulajdonát képező, az ugynevezett kovácsház, rozoga volta miatt e napokban lebontás alá került, mert azt a község újra akarja felépíttetni. A bontás alkalmával a falban egy teljesen jókarban levő 20 filléres réz-prést találtak, amelyet a bekecsi előljárásság a szerenési járásbírósnak a további nyomozás végett beküldött. Érdekes, hogy a nevezett házban Bobek Antal kerékgyártó és kovácsmester hosszabb időn át — még a filléresnek léte előtt is — lakott, mindamellett a présről semmitsem tud. Nagyon valószínű, hogy egyik ügyes kovácsgéde hagyhatta nála e prést. A nyomozás ily irányban legjobban nyomra vezethet.

— Ebtulajdonosok figyelmébe. Mihezertársul közöljük, hogy a polgár-

mester által kiadott felhívás szerint mindazon ebtulajdonosok, akik ebtulajdonukat még máig sem fizették be s az ebtulajdonukat ki nem váltották, ha ezen kötelezettségüknek a jövő július 15-ig eleget nem tesznek, védjegy nélkül járó kutyáik kiirtatnak s ezenfelül büntetetténi fognak.

— Érettségi vizsgálatok. A sátoraljauhelyi főgimnáziumban holnap kezdődnek az érettségi vizsgálatok. Szieber Ede főigazgató a vizsgálatok kormánybiztosa ma délután már megérkezett.

— A városi kaszinó mulatsága. A városi kaszinó ma este tartja nyári táncmulatságát a régi „Nyulkert“-ben.

— Köszönetnyilvánítás. Zinner Erzsike kisasszony, Jolánka nevű nővérének Tauber Hugó úrral f. hó 17-én történt lakodalmi ünnepélyén gyűjtést rendezvén, a befolyt pénzüsszögből 46 koronát küldött a sátoraljauhelyi izr. nőegylet céljaira. Ugy a nemesszívű gyűjtő, mint a nagylelkű adakozóknak az egylet ez uton küldi hálás köszönetét. Teich Zsigmondné egyt. elnök, dr. Grosz Dezső egyt. titkár.

— Tánccmulatság a Kossuth-szobor javára. Mező-Laborez és vidéke ifjúsága a Sátoraljauhelyben felállítandó Kossuth-szobor-alap javára júli. hó 6-án a mező-laborezi vasuti állomás mellett levő erdőben jótékonycélu nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 3 órakor. A táncmulatság kedvezőtlen idő esetén is megtartatik a vasuti állomás helyiségeiben.

— Finevelő intézet (Convictus). A sátoraljauhelyi főgimnáziummal kapcsolatban finevelő intézetet rendezett be a piarista-ház főnöksége. Ezen intézmény a jövő 1902—3. tanévvel folytatolagosan életbe lép. Azon tanulók, akiknek neveltetése ezen konviktusban történik, tanárok felügyelete és tanulmányaikban azoknak vezetése mellett megy végbe. Azok a szülők, kik fiaikat pap-tanárok nevelésére és gondozására óhajtják bizni, minden bővebb felvilágosításért forduljanak Horváth Sándor sátoraljauhelyi piarista házfőnökhöz, ki készségesen tudósítja a konviktus feltételeiről.

— Nyilvános köszönet. A bodrogzsadányi népes közös iskolában az e hó 15-én tartott szép évrő vizsga alkalmával a jelen volt 134 tanulóknak megjutalmazására Neuvirth Béla uradalmi tisztartó és iskolaszéki elnök: 35 imakönyvet, 35 érmet, 100 drb. képet és Kolbay Gergely, tolesvai róm. kath. plébános: 3 drb. ima, 29 drb. szent történelmi könyvet és 11 drb. képet ajándékoztak. Fogadják a nemes szívű adakozók a népnevelésügyi szent oltárára tett áldozatkészségükért az iskolaszék hálás köszönete nyilvánítását. Kelt Bodrogzsadány, 1902. jún. hó 18. Ungvári Mihály iskolagondnok, Kárpáti Péter tanító.

— Tűz. Tegnap délelőtt, amikor javában zuhogott az eső, tűz támadt a klastrom utca tövében. Gr. Wallis Gyuláné, most bérháznak használt volt majorsági épületének zsindelet-töze, valószínűleg a hátulso kéménytől kigyuladt, amitől a hosszú tető, noha nedves volt, mihamar lángba borult és elhamvadt. A tűzoltók, köztük a vasuti gyártelep derék csapatja idejékorán meg is érkeztek a veszi-delem színhelyére és dicséretes buzgósággal dolgoztak az oltás körül, habár a szerkocsival kissé késtek.

— Áradások. Hegyaljáról írja tudósítónk: A májusi nagy árvis még alig, hogy elkötrődött, a most beállott nagy esőzések és felhőszakadások folytán a Bodrog folyó ismét oly rohamosan árad, hogy már a medréből is kicsapott. Hogy ha a folyó még továbbra is áradni fog, akkor a rétekről a már lekaszált takarmány és szénaneműeket el seprí az ár. A hirtelen áradást a Tisza is nagyban elősegíti, amennyiben nagy áradásával a Bodrog folyását erősen feltartoztatja.

— Halálos marás. Tudósítónk írja: Illés Miklósné, bodrog-zsadányi lakos veteményt kapálva, a csecsemő gyermekét ringóba helyezte és elalatt. Mintegy félóra múlva a gyermek fájdalmasan sikoltozni kezdett s amikor az anya hozzá sietett, megborzadva látta, hogy a gyermek nyaka köré kigyó esavarodott, amely az ártatlan teremtést megmarta. A kétségbeesett szegény asszony a gyermekkel azonnal befutott Tolesvára az orvoshoz, de mire oda ért, az ártatlan csecsemő a mérges kigyó marásától már nagy kínok közt kiszenvedett s úgy halva kellett hazahoznia.

— A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank, előkelő fővárosi pénzintézet újabb jelzálogosztályt nyitott, mai számunkban megjelent idevonatkozó hirdetését ajánljuk gazdaközönségünk figyelmébe.

— Szép, tiszta, üde arebőr a legkönnyebben és legbiztosabban a Földes-féle Margit-crém használatával érhető el. A közkezdelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arckenőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz; szep-lőt, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat, redőket kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér (3-téle színben) 1 K, 20 fillér. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

TANÜGY.

Évzáró ünnepély a Carolineumban.

— Saját tudósítónktól. —

— junius 21.

A sátoraljaujhelyi Carolineum leánynevelő intézet polgári iskolai növendékeinek évzáróünnepélye a Carolineum zárda ovoda termében ma folyt le városunk intelligenciájának, tanügybarátainak érdeklődése mellett. Az óvoda terem szűkné is bizonyult a nagy közönség befogadására, szűknek bizonyult annál is inkább, mert a szép, sikerült ünnepélyről a zárda növendékei legnagyobb részt ki lettek zárva, sőt még ily módon sem lehetett megakadályozni, hogy az érdeklődők jó része a folyósókra ne szoruljon ki. Maga az ünnepély azonban kárpótolt túlságzott türelmetlenségünkért, mit a hőség és a zsúfolt terem okozott. Az ünnepély magas nívója műsorának gondos, finom izlésre való összeállítására előre sejtette velünk, hogy magasabb piedesztalon álló ünnepély élvezetének leszünk részesei. Várakozásukban nem is csalódtunk.

Az ünnepélyt a polg. oszt. tanulóinak éneke, — kik Schubert „Imá-ját” adták elő ihlettel lelkesen — nyitotta meg.

Az „Ima” elneklése után egymást követték a gondosan összeállított műsorszámok. Malátsik Aranka és Bauer Margit „Da Capo” mazurka zeneszáma biztos összetanultságról tettek tanúbizonyságot. A „Kinder Quadrille”-ét zongorán Rácz Kamilla, Csécsy Irén, Fábry Margit adták elő; szinte zajos tapsokkal lettek jutalmazva. Thury Mária hatással precíz előadással szavalta el „A kis Savoyard” egyszerűségével ható, igénytelenségében is bájos történetét. Heib Ilona, Bielek Erzsike zongoraszáma, melyet Bauer Margitka biztos tudásra valló cimbalomjátéka kísért: egyike volt a kiemelendő műsorszámoknak. Weinberger Blanka „De Lampe von St. Marco” című költeményt szavalta el tőle megszokott bátor hanghordozással, ügyesen. A kiknek volt alkalmuk már a „Carolineum” előző többi ünnepélyein hallani Weinberger Blanka szavatait, azt bizonyára nem lepte meg szavalási tehetsége, de akik

még nem hallották szavatait, a legnagyobb meglepetéssel vegyes elismeréssel honorálták tehetségét. Eiszelt Ilona és Eiszelt Jolán „Kettős”-e szintén sikerült. Ha még megemlíthjük hogy Benke Margit szavata meglepő biztosságot árult el, hogy Potis Irén, Domoszlai Melánia, Sirokovszky Emma, Schönberg Irén, Prókay Vilma, Pekáry Berta, Józsa Mariska, Szilágyi Mária, Virág Margit fellépésükkel, előadásukkal, tőlük telhető buzgósággal és sikerrel járultak hozzá az ünnepély műsorának élénkítéséhez: eleget tettünk referenci köteleességünknek, mely jelen esetben nagyon kedves kötelesség volt. Utoljára emelem ki Füzesséry Ilonát, ki magasabb nívójú zongora számával, laikusnak úgy, mint műértőnek igazi tartos örömet szerzett úgy, hogy újra nyugtáznunk kell neki a hallgató közönség elragadtatását és elismerését.

Az ünnepély bevégezte után Katinzky Geyza esperes-plébános mondott az érdeklődésért köszönetet a közönségnek, s szavazott elismerést, megérdemelt hálát a „Carolineum” intézet vezetőinek. N. P.

— A Bodrogközi Nőegyesület az iskolás gyermekekért. Tudósítónk írja: A bodrogközi nőegyesület, mint minden esztendőben, úgy ez évben is, az iskolák meghívására részt vett az évzáró vizsgálatokon. Tudomást szerzett a növendékek haladásáról, dicsért, buzdított, helyeselt, midőn a kifejtett szorgalomról, jóakaratról tudomást szerzett. Áldáshozó buzgalommal azon fáradozott, hogy a kerületébe tartozó 56 község iskolás gyermeke kedves örömben részesüljön: mindenütt majális rendezett, nagy összegeket áldozott, csak hogy jól tehessen, örömet szerezzen. A vajdácskai évzáró vizsgálaton az egyesület megbízásából Révy Gézáné kerületi elnök és Mok Ferencné választmányi tag vettek részt. Révy Géza Viktor, a Tiszaszabályozó Társulat igazgató főmérnöke is megjelent a jelenlétevel a két iskolát Érdeklődése a tanulógyermek szüleinél nagyon jó hatást tett. Mert van őszinte érdeklődés, hát számíthat támogatásra, segílyre. A kerületi elnöknek meg lehetett elégedve a vizsgák eredményével. Jól, hangosan, értelmesen feleltek a gyermekek s ami a legnagyobb dicséretet érdemli: az a magyar szellem az, a magyar érzék melyben a gyermekek felnevelődnek, taníttatnak. Ezért külön elismerést érdemel különösen Zachariás Vince görkath. tanító, ki már harmincöt év óta fáradozik s tanítói rögzös pályán. Stan-kovich Lajos ev. ref. tanító is lelkes jóakarattal vezette iskolájában a tanítást. — Egy nagyon sikerült majális volt a jó vizsga eredménye. Hala Révyné ker. elnök áldozatkészségének s buzgalmának, hogy oly szépen sikerült majális volt Vajdácskán, aminő ott még sohasem volt. S ha a mostani iskolás gyermekek felnőtt emberekké lesznek, akkor is szívesen, örömmel fognak visszagondolni erre a nagyszerű mulatságra. Zenével vonult ki a 80 fős kis sereg, tánc után kapott jó, pompós uzsonát; volt ott versenyfutás, zsákban futás s más tréfás mulatság. Volt öröm a sok apróság között. S ezt az örömet a jótékony nőegyesületnek köszönheti és Révy Gézáné szeretetteljes fáradozásának, melylyel arra törekedett, hogy a két iskola ünnepe simán folyon le. S ez úgy is volt — ezért sok kicsi száj és meglegedett szülő áldást kér azok fejére, kik a jótékony egyesület élén állanak s azt oly szeretettel vezetik!

— A sátoraljaujhelyi Izs. anyahitközség elemi isk. idei záróvizsgálata és záróünnepélyi sorrendje: Jun. 22-én, vasárnap d. e. 8—11. a II és III. fiúcsoport 11—12. a III—IV. leányoszt. d. u. 2—4 a IV. fiúcsoport, 23-án, hétfőn, délelőtt a vegyes I. oszt. délután a vegyes II. oszt. 24-én, kedden, d. u. az egyes. III—IV. leányoszt. 25-én, szerdán délelőtt a III. fiúosztály. délután a IV. fiúosztály vizsgálja. A vizsgák d. e. 8 d. u. 2 órakor kezdőd-

nek. Junius 26-án csütörtökön délután 4 órakor, ének és tornavizsgálattal, valamint szavallattal és jutalomkiosztással egybekötött záró-ünnep. A záró-ünnep műsora a következő: 1. „Honfidal” éneklő a tanulók énekkara. 2. „Pató Pál” szavalja Rutkai Erzsébet. 3. „Mátyás anyja” szavalja Fleiszner László. 4. „Mi a haza” szavalja Deutsch Aliz. 5. „Kik voltak a honvédek” szavalja Fodor Miklós. 6. „A száműzött dala” éneklő a tanulók énekkara. 7. „Fecske” a szobában szavalja Lefkovits Aranka. 8. „Szilágyi Erzsébet” szavalja Gelb Ernő. 9. „Csokonai” szavalja Wiener Fáni. 10. „Népdalok” éneklő a tanulók énekkara. 11. „Bucsu” szavalja Lefkovits Miklós. 12. „Kedves vendégek” szavalja Schneider Sári. 13. „Záróbeszéd” szavalja Rosenberg Viktor. 14. „Népdalok” éneklő a tanulók énekkara. 15. Tornavizsga, értesítők és jutalmak kiosztása.

KÖZGAZDASÁG.

* A kassai gazd. tanintézet felkért bennünket a következők közlésére: A *takarmányrépagomolyok terméketlenségének okai*. Igen sokszor megtörténik az az eset, hogy egy éves, s így feltétlen jó csiraképességűnek minősített répagomolyokból nem fejlődik ki a mag. E jelenségnek okai lehetnek a következők: 1) túlságosan zárt fekvés, zárt levegővel, mely a magképződést akadályozta, 2) a gomolyfejlődés idején fellépett hűtés, 3) a hajtások tulbuja fejlődése és sűrű zárt állása, ami a rópánál szükséges kölcsönös termékenyítést hiányossá tette, 4) az egy-egy répatővön meghagyott túlságos sok hajtás s azok szoros összeköttetése; s végül 5) a talajnak foszforszegénysége. Ismervén az okokat, nem lesz tehát nehéz, ott ahol és amennyiben lehetséges a megfelelő védintézkedésekről idejekorán gondoskodni. A *homoktalajok zöldtrágyanövénye*. Silány minőségű homoktalajok részére legmegfelelőbb zöldtrágyanövény: a kék, a sárga és a fehér csillagfürtnek keveréke, a melyet egyenlő arányban keverve kat. holdanként összesen 70 kg. mennyiségben vetünk el 12 centiméteres sortávolságban. Hüvelyképződés idején leszántjuk, s e szántást követő második szántás után foszforsavas műtrágyát alkalmazunk azért, hogy a zöldtrágya növény után vetendő rozs ne csak egyoldalú tápanyagkészletet találjon. A *dohány és a műtrágya*. Mióta a műtrágyák elterjedése nálunk is nagyobb kiterjedést nyert, megkísérik annak alkalmazását minden kultúrnövény alá. — A dohányra vonatkozólag az eredmények kevetkezőkben foglalhatók össze: 1) a kénsavas ammoniak nem való a dohánynak, mert annak égését határozottan rontja, 2) a chillsalétrom a dohánytermelés mennyiségét növeli, minőségét nem rontja, 3) a szuperfoszfát a mennyiséget növeli, holdanként két métermázsával is, s a minőséget javítja, 4) a kálisok a mennyiségre befolyást nem gyakorolnak, de a minőséget lényegesen fokozzák, különösen homoktalajokon, 6) mérszben a szegény talajokon a méstrágya kiváló figyelmet érdemel, mert az égésre jótékonyan hat.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Értesítés. A sátoraljaujhelyi keresked. társulat által fenntartott „keresked. tanonciskola” évzáró vizsgálata e hó 25-én d. u. 4 órától lesz megtartva. A kereskedő urakat s a tanügy barátait szívesen meghívja: Lövy Adolf isk. bizotts. elnök és Schneider J. isk. igazgató.

NYILT TÉR. *)

Gróf Schönborn Buchheim Ervin bereg m. uradalmából.

Szolyvai gyógy-forrás.

Dr. KÉTLI, Dr. BÓKAI, Dr. WIDERHOFFER tanár urak és számos orvosi tekintélyek nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlják: köszvény, hólyag s vizeletű szervek bajainál; cukorbetegség, húgyhomok, epekő; a torok- és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomormegbetegedéseknél. **Kitűnő ízű ital, igen üdítő viz.**

Gyomor bajok ellen specificum

A Luhi Erzsébet gyógy-

forrás. A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav túlságos képződésénél, gyomorégés, bőfűgés, a gyomor elnyálkásodása, a gyomor és bél krónikus hurutja, alkalmával kitűnően beválik; a torok, gége, és hörgők idült hurutos állapotába sikerrel alkalmaztatik. **Elsőrangú üdítő és asztali ital.**

Polenai gyógyforrás.

Elsőrendű diétetikus víz; legüditőbb asztali víz, borral vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

Kaphatók minden fűszerüzletben, vendéglőben, s az **uradalmi ásványvizek birtokánál Szolyván.** (Bereg megye).

Mig a legutóbbi időkhöz egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható a vrköpésben, szívujabja n és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT”
gyógyforrás
Margittelep, Bereg megye

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a húgyszervek betegségeiben a legjobb víz, hanem a legkitűnőbb borvíz s enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszívesebben veszik magukhoz a gyomor és légeső hurutos megbetegedéseinél.

Országos főraktár:

Édeskuty S. Budapest,

csász. és kir. udvari szállító.

Ásványvíz-nagykereskedő.

— Kapható mindenütt. —

*) E rovat alatt közlettekért nem vállal felelősséget a szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Vidéki kisasszony. Igen az Egyetértés egyik mai cikke éppen érdekesen tárgyalja azt a törvényjavaslatot, amelyet most New York államban most készülnek törvényerőre emelni s amely az asszonyoknak, lányoknak megtölti a flirtöt.

H. K. A belügyminiszterium palotájában. Édeklődő. A júniusi levelet lapunk jövő szombati száma közli.

Nem közölhetők: Egy édes kis cipő (Novella) Lennél te rózsabimbó... (Paródia.)

Kiadó tulajdonos: **Éhler Gyula.**

szóló

val

B

Lesz

Hasz

A ma

vén

mén

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

IG

A szőlő peronoszporája ellen való védekezéshez legjobb anyag a
Dr. ASCHENBRANDT-féle BORDÓI-POR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 60 fillér.
10 és 5 kilogrammos zsákokban á klgr. 64 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, a levélhez jobban tapad, a mint rézgálicz, a permetezőzt sohasem dugítja.

A magyar-óvári magy. kir. gazdasági akadémia növényéletani állomása kísérletének fényes eredménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinék díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére gabonacsávázásra és baromfiótlak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkeze”

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Viszontelárusítók kerestetnek!

Restitutionsfluid
 Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
 1 főleg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az edvári istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és uterósnál, fiamoknál, inak merevségénél stb., az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a fenti védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerüzében és gyógyszerkereskedésében. Főraktár: Kwizda Ferenc János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett Cs és kar. osztr. és magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bebedását avagy bérbevetését a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jó hírű vendéglőben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó, S.-A.-Ujhely Korona u.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank
 Budapest, V., Dorottya-utca 6. sz.
 Befizetett részvényjele 30 millió korona.
 A bank újabbán a jelzálog üzletet vette fel üzleti körébe. Jelzálogkölcsönöket engedélyez földbirtokokra és városi nagy bérházakra saját és városi kibocsátású 4 százalékos záloglevelek alapján 20 éves, 30, 40, 50, 60, 65 és 70 éves törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett.
 A benyújtásokat a leggyorsabban bonyolítja le; minden megkeresést 48 óra alatt válaszában részesít.

Jersan-Cacao

Magyarnak PÉCS. — Németnek BÉCS.

Nem tetszőért a pénz visszaadatik.

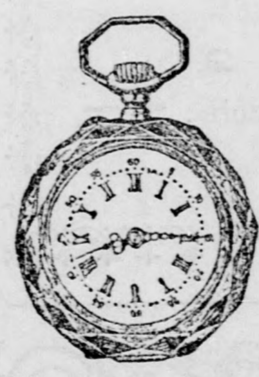
Schönwald Imre

ékszergyáros, órás és látszerész PÉCS.

Három évi írásbeli jótállás.

Ne küldjük pénzünket külföldre! Hazai iparunkat előmozdító céggel mindenemű arany és ezüst tárgyak, órák és minden szakmába vágó cikkek sokkal olcsóbban, jobban és megbízhatóbban szerezhetők be, mint a külföldön

Valódi ezüst női rem. óra frt 6.—	Valódi ezüst páncélz. aralánczok m. kir. fémjelzéssel.
Ugyanez dupla fedéllel frt 8.—	15 gramm sulyban frt 1.20
Valódi 14 kar. arany női rem. óra frt 14.—	20 gramm sulyban frt 1.50
Ugyanez dupla fedéllel frt 18.50	30 gramm sulyban frt 2.20
	40 gramm sulyban frt 2.60
	50 gramm sulyban frt 3.25
	60 gramm sulyban frt 3.80
	70 gramm sulyban frt 4.50
	80 gramm sulyban frt 5.20
	100 gramm sulyban frt 6.50
	150 gramm sulyban frt 9.50
	Valódi 14 kar. aranylánczok 40 fő divatos mintában.
	20 gramm sulyban frt 24.—
	25 gramm sulyban frt 30.—
	30 gramm sulyban frt 37.—
	40 gramm sulyban frt 47.—
	50 gramm sulyban frt 58.—
	60 gramm sulyban frt 69.—
	köves lógók nélkül mérve.
14 kar. arany pecsétgyűrű frt 6,80	Egy 25 grammos aranylánczhoz egy 15 grammos köves függelék véve összesen 40 gramm nálam 34 ftt 50 krajczárba kerül.
Uj aranyból 6 kar. frt 3,50	
Double arany frt 1,50	
Mértékül előrendő egy papirszállag.	
Ugyanez erősebb 9 ftt. Ugyanez arany szeg. 12 ftt. Tulla ezüst ankre-rem. dupla fedéllel 12 ftt. Valódi 14 kar. arany ankre-rem. óra 24 ftt. Dupla fedéllel 35 ftt. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve bárkinék küldetik.	

Valódi ezüst rem. óra frt 5.—
Dupla fedéllel frt 7.—
Valódi ezüst ankre-rem. dupla fedéllel frt 8.—

50 évi siker!

Eszéki ARCZKENŐCS és eszéki SZALVATOR-SZAPPAN
 eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztatlanságát.
 Valódi csakis a **DIENES J. C.** „SZALVATOR”-gyógytárából
 Eszéken, felsőváros.
 1 tégely eszéki arczkenőcs ára . . . 70 fillér és 1 kor.
 1 drb. Szalvator-szappan . . . 1 korona.
 1 tégely kézi paszta . . . 1 korona 20 fill.
 Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
 Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 61,012. sz. B. m. rendelkezésnek.
 Főraktár: Budapest **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész
 VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Eladó
 egy teljesen új, szállítható, félig tisztító szerkezetű 4 lóerejű járgányos cséplőkészlet. Ugyancsak egy 8 lóerejű harang járgány teljesen új jutányosan. **Horkay B.** urnál Abarán.
 Egy jó házból fiu tanulóknak azonnal főlvétetik **Malártsik György** utóda kereskedésében S.-a. ujhely.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége
BUDAPEST, Váci-körut 32. szám
 ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült
 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSÉPLŐKÉSZLETEIT,
 14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND LOCOMOBILJAIT, és végre
„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokrakó és kéveköto aratógépeit,
 továbbá: a szab. osztr. magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK rendszerű acélöntésű ekéfovel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

377

B

311

**ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR**

✧
**BIBLIOTHÈQUE
NATIONALE SZÉCHÉNYI**

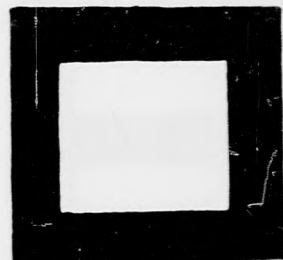
✧
**НАЦИОНАЛЬНАЯ
БИБЛИОТЕКА ИМ. СЕЧЕНИ**

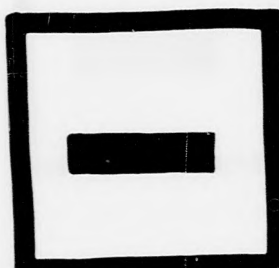
Az eredeti nehezen olvasható, a nyomás elmosódott, a hátoldal nyomása átüt, az oldal restaurálva.

Az eredeti hiányos. /Részletes felsorolás a tekercs elején-végén található./

Az eredeti sérülése miatt a szöveg hiányos.

A hiányzó részek más könyvtár állományából vannak pótolva. /Részletes felsorolás a tekercs elején-végén./

Az eredetin tinta vagy ceruza aláhuzások, bejegyzések, tintafoltok találhatóak.

A tekercsben található hibás részek, esetleges hiányok pótlása.

Az eredeti színes

A befényképezett jelek a kötet felső részén, illetve a nyitás szerinti jobb- vagy baloldalon találhatóak.

AZ ESETLEGES PÓTLÁSOK A MŰ, A TEKERCES, ILLETVE AZ ÉVFOLYAM VÉGÉN TALÁLHATÓAK.

Készült:

1971

március

FÉNYKÉPEZTE

VARGA